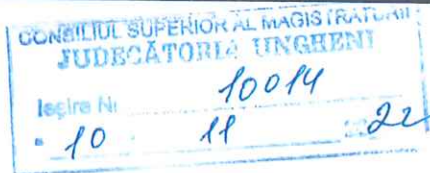

JUDECĂTORIA UNGHENI
REPUBLICA MOLDOVA
or. Ungheni, str. Națională 10/1, MD 3600
tel. 0(236) 2-30-70, 2-33-54, fax 2-33-54
<https://jun.instante.justice.md/>
e-mail: jun@justice.md

UNGHENI COURT
REPUBLIC OF MOLDOVA
Ungheni, Nationala street, nr. 10/1, postcode 3600
phone nr. 0(236) 2-30-70, 2-33-54, fax 2-33-54
<https://jun.instante.justice.md/>
e-mail: jun@justice.md

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, 28

Judecătoria Ungheni informează că pe rolul instanței (judecător Mariana Stratan) se află cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Vornicu și Silvia Vornicu către Anatolie Armasari, Mariana Armasari și S.R.L. „TRANSIBIR GRUP”, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS” (în lichidare), privind încasarea sumei în ordine de regres.

La 04 noiembrie 2022, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, a înaintat cerere de recuzare a judecătorului Mariana Stratan de la examinarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Vornicu și Silvia Vornicu către Anatolie Armasari, Mariana Armasari și S.R.L. „TRANSIBIR GRUP”, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS” (în lichidare), privind încasarea sumei în ordine de regres.

La 09 noiembrie 2022, reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, a înaintat cerere de recuzare a judecătorului Dumitru Racoviță de la examinarea cererii privind recuzarea judecătorului Mariana Stratan de la examinarea cererii de chemare în judecata privind încasarea sumei în ordine de regres.

Tot, la 09 noiembrie 2022, reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, a înaintat a cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea exercitării controlului constituționalității sintagmei „recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător” din prevederile art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în sensul omisiunii legislative de a reglementa dreptul participanților la proces de a recuza judecătorul căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător în cazul existenței temeiurilor prevăzute la art. 50 din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea judecătorească din 09 noiembrie 2022 a fost admisă cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, în procedura de examinare a cererii de recuzare a judecătorului Mariana Stratan de la examinarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Vornicu și Silvia Vornicu către Anatolie Armasari, Mariana Armasari și S.R.L. „TRANSIBIR GRUP”, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS” (în lichidare), privind încasarea sumei în ordine de regres.

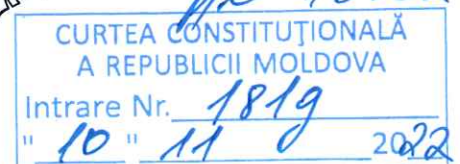
În acest context se expediază în adresa Curții Constituționale încheierea nr. 2-2522/2020 (2-20150308-R-2-24112020) din 09 noiembrie 2022 pe 3 file și sesizarea înaintată de reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, pe 21 file

Judecător

Digitally signed by Racoviță Dumitru
Date: 2022.11.10 15:39:58 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru RACOVIȚĂ

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit.a) și lit. g) din Constituție a sintagmei „recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător” din prevederilor art. 52 alin. (5) cod de procedură civilă în sensul omisiunii legislative de a reglementa dreptul participanților la proces de înainta recuzare judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător în cazul existenței temeiurilor prevăzute la art. 50 și 51 cod de procedură civilă

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.1. Persoană fizică

1. Nume:

VORNICU

2. Prenume:

CONSTANTIN

5. Reprezentant (dacă este cazul):

Avocat LUNGU Vasile

A.3. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu

JUDECĂTORIA UNGHENI

2. Judecător/complet de judecată

RACOVITȘĂ Dumitru

4. Adresa instanței de judecată

MD-3606, str. Națională 10/1, or. Ungheni, Republica Moldova

5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată

Tel/fax.: 0 (236) 2-25-54

e-mail: juncancelaria@justice.md

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

La 24/11/2020 VORNICU Constantin Petru și VORNICU Silvia au înaintat împotriva lui ARMASARI Anatolie, ARMASARI Mariana și Societatea cu Răspundere Limitată TRANSIBIR GRUP, intervenient accesoriu S.R.L."ARVO-TRANS", în proces de insolvență cererea de chemare în judecată privind încasarea sumei în ordine de regres.

Prin încheierea Judecătorei Ungheni din 16/12/2020 instanța de judecată a stabilit pârâtului termen până la data de 03 februarie 2021 pentru prezentarea referinței scrise și a probelor necesare, lista martorilor și datele acestora, comunicându-i că termenul acordat este de decădere în prezentarea ulterioară de probe.

Prin încheierea protocolară din data de data de 08/11/2021, expediată în adresa electronică a pârâților, instanța de judecată, judecător Mariana STRATAN a stabilit un termen suplimentar, până la data de 21/12/2021 pentru prezentarea probelor suplimentare.

La ședința de judecată din data de 18/01/2022, pârâtul ARMĂSARI Mariana a înaintat cererea privind anularea măsurii de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătorei Ungheni, sediul Central nr. 2 - 2522/2020 (2-20150308-51-2-24112020-1) din 16 decembrie 2020.

În susținerea cererii privind anularea măsurii de asigurare, pârâtul ARMĂSARI Mariana, prin intermediul avocatului Tinca BODIU a anexat:

1. înscris din 24/01/2020;
2. trimitere-extras (formularul nr. 027/e) din 17/01/2022;
3. certificatul fără număr din data de 17/01/2022 eliberat de SRL WELFAR PHARMACEUTICALS;
4. certificatul privind venitul asigurat realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat nr. 1 din 17/01/2022;
5. încheierea executorului judecătoresc NICOLAESCU Nicolae nr. DEX201229002G66-5896 din 12/08/2021;
6. înștiințarea SRL PROMILTON nr. 194 din 30/12/2021;
7. act de verificare decontărilor reciproce pe perioada 01/01/2020 până la 31/12/2021 între SRL PROMILTON și ARMĂSARI Mariana conform contractului Contract v-c 972 din 25/02/2020, ap. 59, A. Doga 26/B;
8. cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021;
9. buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014;
10. contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021;
11. și încheierea Judecătorei Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021.

Împotriva a patru înscrisuri, și anume cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021, buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014, contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021 și încheierea

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Judecătoria Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021, reprezentantul reclamantului, avocatul LUNGU Vasile a obiectat la anexarea acestora la materialele dosarului invocând că,

- conform art. 119¹ alin. (1) CPC al RM, potrivit căruia, *toate probele se prezintă, sub sancțiunea decăderii, în termenul stabilit de instanța de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul prezentării probelor contrar condițiilor prevăzute de lege, judecătorul dispune restituirea acestora printr-o încheiere protocolară;*
- prin încheierea Judecătoria Ungheni din 16/12/2020 instanța de judecată a stabilit pârâtului termen până la data de 03 februarie 2021 pentru prezentarea referinței scrise și a probelor necesare, lista martorilor și datele acestora, comunicându-i că termenul acordat este de decădere în prezentarea ulterioară de probe;
- prin **încheierea protocolară din data de data de 08/11/2021**, expediată în adresa electronică a pârâților, instanța de judecată, judecător Mariana STRATAN a stabilit un **termen suplimentar, până la data de 21/12/2021** pentru prezentarea probelor suplimentare.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 18/01/2022, citez: „se restituie parțial probele care s-au menționat că țin de fondul cauzei și anume cererea de înlocuire a părții opuse cu succesorul în drepturi care este anexat la materialele dosarului, încheierea judecătorească și contractul de vânzare-cumpărare”. (Vol. 1, f. d. 233 - 243)

Prin urmare, la ședința de judecată din data de 18/01/2022, instanța de judecată, în temeiul art. 269 alin. (2) – (3) CPC al RM a emis o încheiere protocolară, restituind astfel, cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021; buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014; contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021 și încheierea Judecătoria Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021.

La ședința de judecată din 19/09/2022, pârâta ARMĂSARI Mariana, prin intermediul avocatului Tinca BODIU, a solicitat REPETAT anexarea la materialele dosarului a următoarelor înscrisuri, și anume,

- cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021;
- buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014;
- contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021;
- și încheierea Judecătoria Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021.

Ținem să menționăm că, aceste patru înscrisuri au fost restituit prin încheierea protocolară din data de 18/01/2022 (Vol. 1, f. d. 233 - 243).

Împotriva anexării acestor înscrisuri la materialele dosarului, reclamantul a obiectat invocând prevederile art. 119¹ alin. (1) CPC al RM, încheierea Judecătoria Ungheni, sediul Central nr. 2 - 2522/2020 (2-20150308-51-2-24112020-1) din 01/12/2020 și încheierea protocolară a Judecătoria Ungheni, sediul Central nr. 2 - 2522/2020 (2-20150308-51-2-24112020-1) din 18/01/2022.

Cu toate acestea, instanța de judecată **CONTRAR** prevederilor art. 119¹ alin. (1) CPC al RM și **CONTRAR** propriilor acte judecătorești cel din 01/12/2020 și din 18/01/2022, a anexat la dosarul cauzei cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021, buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014, contractul de vânzare-

cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021 și încheierea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021.

La 11/10/2022, VORNICU Constantin Petru prin intermediul avocatului LUNGU Vasile a depus prin intermediul poștei electronice cererea privind,

- a) eliberarea încheierii protocolare și/sau dispozitivul încheierii protocolare din data de 18/01/2022 prin care s-au restituit parțial probele care s-au menționat că țin de fondul cauzei, și anume cererea de înlocuire a părții opuse cu succesorul în drepturi care este anexat la materialele dosarului, încheierea judecătorească și contractul de vânzare cumpărare;
- b) eliberarea încheierii protocolare și/sau dispozitivul încheierii protocolare din data de 19/09/2022 prin care s-au anexat la materialele dosarului: cererea privind înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi; b/i B01054353 din 11/12/2014; contract de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04602021 din 04.06.21 și încheierea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021.

La 28/10/2022 la adresa electronică a avocatului LUNGU Vasile au fost expediate extrasele din procesul-verbal din data de 18/01/2022 și extrasul din procesul-verbal din data de 19/09/2022.

Analizând conținutul extrasului din procesul-verbal din data de 18/01/2022 expedit la 28/10/2022 la adresa electronică a avocatului LUNGU Vasile cu procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 18/01/2022 de la f. d. 233 – 243, Vol. 1, **constat lipsa divergențelor între actele de dispoziție emise de judecătorul din incinta Judecătoriei Ungheni, Mariana STRATAN în cauza nr. 2 - 2522/2020.**

ÎNSĂ, examinând conținutul extrasului din procesul-verbal din data de 14/09/2022 expedit la 28/10/2022 la adresa electronică a avocatului LUNGU Vasile cu procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 14/09/2022, **constat divergențe între actele de dispoziție emise de judecătorul din incinta Judecătoriei Ungheni, Mariana STRATAN în cauza nr. 2 - 2522/2020 și prevederile menționate de instanță.**

Or, conform **art. 119¹ alin. (4) CPC al RM** proba prezentată după faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare care determină întreruperea ședinței **se administrează dacă ESTE ACCEPTATĂ DE PARTEA ADVERSĂ.**

Prin urmare, la ședința de judecată din data de 14/09/2022 VORNICU Constantin Petru prin intermediul avocatului LUNGU Vasile, **NU A ACCEPTAT PROBA** prezentată de partea adversă (cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021, buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014, contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021 și încheierea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021), condiție expres prevăzută de această normă, fapt pentru care instanța nu era în drept a o administra.

CONTRAR prevederilor art. 119¹ alin. (1) și alin. (4) CPC al RM și **CONTRAR** propriilor acte judecătorești cel din 01/12/2020 și din 18/01/2022, **instanța de judecată, judecător Mariana STRATAN a anexat la dosarul cauzei cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021, buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014, contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021 și încheierea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021.**

La ședința de judecată din data de 04/11/2022 reprezentantul reclamantului VORNICU Constantin Petru, avocat LUNGU Vasile a depus cererea privind recuzarea Judecătorului Ungheni, Mariana STRATAN de la examinarea cauzei nr. 2 - 2522/2020 intentată la cererea lui VORNICU Constantin Petru și VORNICU Silvia împotriva lui ARMASARI Anatolie, ARMASARI Mariana și Societatea cu Răspundere Limitată TRANSIBIR GRUP, intervenient accesoriu S.R.L. "ARVO-TRANS", în proces de insolvență privind încasarea sumei în ordine de regres.

Examinarea cererii de recuzare a fost distribuită spre examinare Judecătorului din incinta Judecătorei Ungheni, Dumitru RACOVIȚĂ, iar ședința de judecată a fost numită pentru data de 09/11/2022, la ora 12-00.

În asemenea împrejurări, consider că judecătorul din incinta Judecătorei Ungheni, Dumitru RACOVIȚĂ căruia i-a fost distribuit cererea reprezentantului reclamantului VORNICU Constantin Petru, avocat LUNGU Vasile privind recuzarea Judecătorului Ungheni, Mariana STRATAN la examinarea cauzei nr. 2 - 2522/2020 intentată la cererea lui VORNICU Constantin Petru și VORNICU Silvia împotriva lui ARMASARI Anatolie, ARMASARI Mariana și Societatea cu Răspundere Limitată TRANSIBIR GRUP, intervenient accesoriu S.R.L. "ARVO-TRANS", în proces de insolvență privind încasarea sumei în ordine de regres urmează a fi recuzat, din următoarele considerente.

Într-adevăr, în cadrul procesului de insolvență intentat față de intervenientul accesoriu SRL ARVO-TRANS (în procedură de faliment), și anume la data de 09 iunie 2021, Silvia VORNICU, a înaintat cerere prin care a solicitat:

- substituirea în procesul de insolvență împotriva debitorului S.R.L. „ARVO TRANS” (în procedură de faliment), creditorului chirografar de rangul V, Constantin VORNICU, născut la 07 noiembrie 1978, IDNP 0960808893122, cu succesorul în drepturi Silvia VORNICU, născută la 04 noiembrie 1977, IDNP 2000020052083, în partea ce ține de creanța în sumă de 1.063.800 lei.
- obligarea lichidatorului să introducă modificările corespunzătoare în tabelul definitiv al creanțelor.

În motivarea acesteia, în esență, a indicat că, prin contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04602021 din 04 iunie 2021, Constantin Vornicu a vândut, iar Silvia Vornicu a cumpărat dreptul litigios, creanța vânzătorului față de S.R.L. „ARVO TRANS” (în procedură de faliment), în sumă de 1.063.800 lei.

Prin încheierea Judecătorului Judecătorei Ungheni (instanța de insolvență), Dumitru RACOVIȚĂ nr. 2i-33/18 (51-2i-671-08022018) din 05 iulie 2021,

- s-a admis cererea privind înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi înaintată de Silvia VORNICU în cauza de insolvență inițiată la cererea introductivă a creditorului S.R.L. „TRANS AGER”, privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului S.R.L. „ARVO TRANS”;
- s-a înlocuit creditorul chirografar de rangul V al debitorului insolvent S.R.L. „ARVO TRANS”, Constantin VORNICU, născut la 07 noiembrie 1978, IDNP 0960808893122, cu succesorul lui în drepturi, Silvia VORNICU, născută la 04 noiembrie 1977, IDNP 2000020052083, în limita creanței de rangul V în mărime de 1.063.800 (un milion șaiszeci și trei mii opt sute) lei;
- s-a rectificat tabelul definitiv al creanțelor în privința patrimoniului debitorului insolvent S.R.L. „ARVO TRANS” în sensul înlocuirii creditorului chirografar de rangul V al debitorului insolvent S.R.L. „ARVO TRANS”, Constantin VORNICU,

născut la 07 noiembrie 1978, IDNP 0960808893122 cu succesorul lui în drepturi, Silvia VORNICU, născută la 04 noiembrie 1978, IDNP 2000020052083, în limita creanței de rangul V în mărime de 1.063.800 (un milion șaiszeci și trei mii opt sute) lei.

Drept urmare, Judecătorul Judecătoriei Ungheni (instanța de insolabilitate), Dumitru RACOVIȚĂ a examinat la 05/07/2021 cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021, buletinul de identitate a cet. VORNICU Silvia nr. B01054653 din 11/12/2014, contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021 și încheierea Judecătoriei Ungheni nr. 2i-33/18 din 05/07/2021 expunându-și soluția prin încheierea nr. 2i-33/18 (51-2i-671-08022018) din 05 iulie 2021, fapt pentru care nu mai poate examina legalitatea anexării acestor acte în afara termenului de decădere.

În asemenea circumstanțe, la 08/11/2022 reclamantul VORNICU Constantin, prin intermediul avocatului LUNGU Vasile a declarat recuzare Judecătorului Judecătoriei Ungheni (instanța de insolabilitate), Dumitru RACOVIȚĂ de la examinarea cererii reprezentantului reclamantului VORNICU Constantin Petru, avocat LUNGU Vasile de la examinarea cererii privind recuzarea Judecătorului Ungheni, Mariana STRATAN de la examinarea cauzei nr. 2 - 2522/2020 intentată la cererea lui VORNICU Constantin Petru și VORNICU Silvia împotriva lui ARMASARI Anatolie, ARMASARI Mariana și Societatea cu Răspundere Limitată TRANSIBIR GRUP, intervenient accesoriu S.R.L."ARVO-TRANS", în proces de insolabilitate privind încasarea sumei în ordine de regres.

În prezent, cererea reclamantului VORNICU Constantin, prin intermediul avocatului LUNGU Vasile privind recuzarea Judecătorului Judecătoriei Ungheni (instanța de insolabilitate), Dumitru RACOVIȚĂ de la examinarea cererii reprezentantului reclamantului VORNICU Constantin Petru, avocat LUNGU Vasile de la examinarea cererii privind recuzarea Judecătorului Ungheni, Mariana STRATAN de la examinarea cauzei nr. 2 - 2522/2020 intentată la cererea lui VORNICU Constantin Petru și VORNICU Silvia împotriva lui ARMASARI Anatolie, ARMASARI Mariana și Societatea cu Răspundere Limitată TRANSIBIR GRUP, intervenient accesoriu S.R.L."ARVO-TRANS", în proces de insolabilitate privind încasarea sumei în ordine de regres se află spre examinare la Judecătoria Ungheni, judecător raportor Dumitru RACOVIȚĂ, numărul dosarului 2 - 2522/2020 (2-20150308-51-2-24112020-1)

C. Obiectul sesizării³

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie sintagma „*recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător*” din prevederile art. 52 alin. (5) cod de procedură civilă, în sensul omisiunii legislative de a reglementa dreptul participanților la proces de a recuza judecătorul căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător în cazul existenței temeiurilor prevăzute la art. 50 cod de procedură civilă, care poate constitui obiect de examinare la Curtea Constituțională **deoarece este afectat un drept constituțional fundamental și anume accesul liber la justiție**, drept constituțional prevăzut de art. 20 din Constituție, prevăzut de art. 6 § 1 CEDO și indirect este afectat și dreptul la apărare, drept constituțional prevăzut de art. 26 alin. 2) din Constituția Republicii Moldova.

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă constituie obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept constituțional fundamental (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 19 din 3 iulie 2018. §59).

Prezenta excepția de neconstituționalitate nu a fost ridicată în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2) din 09.02.2016.

Verificarea constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *ratione materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. Prevederi relevante ale Constituției

Articolul 1

Statul Republica Moldova

- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

- (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26 Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

2. Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei... Hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală ARTICOLUL 1 Obligația de a respecta drepturile omului înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13

Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau lege.

4. Prevederi relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat prin hotărârea Parlamentului nr. 217-XII din 28.07.1990

1. Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

5. Prevederi relevante din Codul de procedură civilă

Articolul 2

Legislația procedurală civilă

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.*

Articolul 5

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

(2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Articolul 6

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime

Instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Articolul 19

Înfăptuirea justiției numai în instanță judecătorească

(1) În cauzele civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 50

Temeiurile de recuzare a judecătorului

(1) Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

- a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;
- b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;
- b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;
- b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;
- c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;
- d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;
- e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Articolul 52

Declarațiile de recuzare și de abținere de la judecată

(1) Dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sânt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

(2) Propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii

cauzei în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond.

(3) Dacă temeiurile recuzării i-au devenit cunoscute după ce a început judecarea cauzei în fond, instanța este obligată să le comunice în ședință de judecată pentru soluționarea recuzării.

(4) Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art.53 și 54.

(5) În proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sânt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; **recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător**; recuzarea judecătorilor care nu sânt implicați în examinarea cauzei.

(6) Cererea de recuzare depusă contrar prevederilor alin. (5) din prezentul articol în care se invocă alte motive decât cele prevăzute la art. 50 și 51 nu se examinează și se anexează la materialele dosarului printr-o încheiere protocolară.

Articolul 53

Procedura de soluționare a cererii de recuzare

(1) Propunerea de recuzare se examinează de instanța sesizată cu acțiunea. Instanța examinează explicațiile persoanei a cărei recuzare se solicită, dacă acestea au fost depuse, și ascultă opinia participanților la proces. Nu se admite interogarea ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare, nici efectuarea unor acte de procedură.

(2) Cererea de recuzare se distribuie spre soluționare în mod aleatoriu prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor și se examinează în cel mult 5 zile lucrătoare din momentul repartizării, fără a afecta continuitatea ședinței de judecată, însă până la soluționarea cererii de recuzare se amână pledoariile.

(3) Dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu cauză nu se poate constitui complet de judecată, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

(4) Recuzarea expertului, specialistului, interpretului și greșierului se examinează de instanța care judecă cauza.

(5) Instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

Articolul 118

Obligația probațiunii în judecată

(1) Fiecare parte **trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale** dacă legea nu dispune altfel.

(3) **Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.**

Articolul 166

Forma și cuprinsul cererii de chemare în judecată

(2) în cererea de chemare în judecată se indică: d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, **pretențiile lui**; e) **circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își**

întemeiază pretențiile și toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii.

(4) Reclamantul poate formula în cererea de chemare în judecată mai multe pretenții, conexe prin temeiurile apariției sau prin probe.

6. Prevederi relevante ale Codului Civil

Articolul 15

Apărarea judiciară a drepturilor civile

(1) Apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Articolul 16

Metodele de apărare a drepturilor civile

(1) Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; e) impunerea la executarea obligației în natură; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

E. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

A. Pretinsa încălcare a articolului 1 alin. (3), 20,26 din Constituție

Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept, reiterat constant în jurisprudența Curții Constituționale și care se desprinde din spiritul articolului 1 alin. (3) din Constituție îl constituie principiul legalității.

Atât instanța de contencios constituțional națională cât și Curtea Europeană, care constituie o instanță constituțională la nivelul întregii Europe, au statuat în jurisprudență că: „noțiunea de „lege” implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind accesibilitatea, claritatea și previzibilitatea”.

Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor (HCC 13/2015, par. 108).

Curtea menționează că dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, prevăzut de articolul 23 din Constituție, implică adoptarea de către legislator a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenii în care justițiabilii își pot exercita drepturile. Legea trebuie să respecte standardul calității.

În acest sens, Curtea reține că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate (accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea), norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei într-o anumită situație, persoana poate pretinde în mod justificat că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o asemenea interpretare, norma care nu corespunde criteriilor clarității este contrară articolului 23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

În acest context, Curtea reține că conținutul actului normativ trebuie să-i permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente *sine quanon* ale constituționalității unei norme.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe.

Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, **pentru a permite individului să-și corecteze conduita**. În special, o normă este **previzibilă** atunci când oferă o anumită garanție **contra atingerilor arbitrare ale puterii publice** (cauza *Amann vs. Elveția*, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza *Silver și alții v. Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ **legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate**. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

Astfel, Curtea subliniază că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să **evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative.**

Examinând prevederea legală al cărei control de constituționalitate se solicită în raport cu celelalte reglementări existente, observăm că aceasta nu corespunde exigențelor de previzibilitate și claritate.

Or, în contextul prevederii enunțate, nici un participant la proces nu poate înainta recuzare judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător, chiar dacă ar exista temeiuri de recuzare prevăzute la art. 50 cod de procedură civilă.

Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale a Republicii Moldova verificarea corespunderii cerințelor Constituției sintagmei „recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător” din prevederile art. 52 alin. (5) cod de procedură civilă, în partea ce ține de omisiunea legislativă de a da posibilitatea participanților la proces de a înainta cerere de recuzare recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător dacă sunt prezente temeiurile de recuzare prevăzute la art. 50 alin. (1) cod de procedură civilă.

Din analiza prevederilor art. 52 alin. (1) cod de procedură civilă dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, **judecătorul**, expertul, specialistul, interpretul, grefierul **sânt obligați să se abțină de la judecată**. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

În același timp, alin. (5) din același articol, interzice recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător, iar pe cale de consecință, nici judecătorul căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător nu poate să declare abținere, în situația în care există sau are temeiuri specificate la art. 50 și 51 cod de procedură civilă.

În speța supusă judecării, Judecătorul Judecătoriei Ungheni (instanța de insolvabilitate), Dumitru RACOVITĂ, prin încheierea Judecătorului Judecătoriei Ungheni (instanța de insolvabilitate), Dumitru RACOVITĂ nr. 2i-33/18 (51-2i-671-08022018) din 05 iulie 2021, prin care,

- a admis cererea privind înlocuirea părții cu succesul ei în drepturi înaintată de Silvia Vornicu în cauza de insolvabilitate inițiată la cererea introductivă a creditorului S.R.L. „TRANS AGER”, privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului S.R.L. „ARVO TRANS”;

- a înlocuit creditorul chirografar de rangul V al debitorului insolubil S.R.L. „ARVO TRANS”, Constantin Vornicu, născut la 07 noiembrie 1978, IDNP 0960808893122, cu succesorul lui în drepturi, Silvia Vornicu, născută la 04 noiembrie 1978, IDNP 2000020052083, în limita creanței de rangul V în mărime de 1.063.800 (un milion șaiszeci și trei mii opt sute) lei;
- a rectificat tabelul definitiv al creanțelor în privința patrimoniului debitorului insolubil S.R.L. „ARVO TRANS” în sensul înlocuirii creditorului chirografar de rangul V al debitorului insolubil S.R.L. „ARVO TRANS”, Constantin VORNICU, născut la 07 noiembrie 1978, IDNP 0960808893122 cu succesorul lui în drepturi, Silvia VORNICU, născută la 04 noiembrie 1978, IDNP 2000020052083, în limita creanței de rangul V în mărime de 1.063.800 (un milion șaiszeci și trei mii opt sute) lei.

a examinat și s-a expus asupra fondului cererii nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021, contractului de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021, fapt pentru care nu mai poate examina legalitatea anexării acestor acte ce țin de fondul cauzei depuse în afara termenului de decădere.

Deși de jure, Judecătorul Judecătoriei Ungheni (instanța de insolabilitate), Dumitru RACOVIȚĂ, prin încheierea Judecătorului Judecătoriei Ungheni (instanța de insolabilitate), Dumitru RACOVIȚĂ nr. 2i-33/18 (51-2i-671-08022018) din 05 iulie 2021 a examinat în fond cererea nr. 04062021/AT-1 din 04/06/2021 și contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase nr. 04062021 din 04/06/2021, acesta nu poate fi recuzat, în situația în care, în cererea de recuzare a Judecătorului Ungheni, Mariana STRATAN la examinarea cauzei nr. 2 - 2522/2020 intentată la cererea lui VORNICU Constantin Petru și VORNICU Silvia împotriva lui ARMASARI Anatolie, ARMASARI Mariana și Societatea cu Răspundere Limitată TRANSIBIR GRUP, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS”, în proces de insolabilitate privind încasarea sumei în ordine de regres, se invocă anume faptul că, dna magistrat, contrar propriilor acte judecătorești, a admis ca probe ce țin de fondul cauzei în afara termenului de decădere.

Astfel, există un risc major ca, cererea privind recuzarea Judecătorului Judecătoriei Ungheni (instanța de insolabilitate), Dumitru RACOVIȚĂ de la examinarea cererii reprezentantului reclamantului VORNICU Constantin Petru, avocat LUNGU Vasile de la examinarea cererii privind recuzarea Judecătorului Ungheni, Mariana STRATAN de la examinarea cauzei nr. 2 - 2522/2020 intentată la cererea lui VORNICU Constantin Petru și VORNICU Silvia împotriva lui ARMASARI Anatolie, ARMASARI Mariana și Societatea cu Răspundere Limitată TRANSIBIR GRUP, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS”, în proces de insolabilitate privind încasarea sumei în ordine de regres să fie respinsă, din considerentul că, recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător nu se admite (art. 52 alin. (5) cod de procedură civilă).

Conform art. 20 din Constituția R.Moldova "(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție."

Dreptul la acces la justiție este garantat și de prevederile art. 6 § 1 CEDO care consacră dreptul la un proces echitabil, unul din elementele acestui proces echitabil este accesul la

justiție, și posibilitatea de a obține o protecție eficientă a drepturilor sale în instanța de judecată.

Exercitarea dreptului la acces la justiție este o condiție sine qua non a realizării efective a drepturilor persoanei.

În sistemul ordinii constituționale actual, justiția este garantul drepturilor și libertăților cetățenilor, iar art. 20 alin. 2) din Constituție expres prevede că nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Pe lângă reglementarea acestui drept în Constituție, statul trebuie să adopte norme legale, să adopte remedii juridice accesibile, clare și eficiente în legislația națională, care să poată apăra și restabili în drepturi o persoană vătămată

Astfel, art.6 CEDO, art.20 Constituție garantează dreptul la acces la justiție, care presupune examinarea cauzei de o instanță competentă, în termen rezonabil și în mod efectiv și motivat. Iar, sintagma a cărei constituționalitate urmează să fie verificată obstrucționează drepturile și garanțiile menționate.

În acest context, considerăm că această situație servește suficient pretext pentru a constata neconstituționalitatea dreptului debitorului de a contesta încheierea executorului judecătoresc de intentare a procedurii de executare în baza unui document executoriu ce nu ține de competența sa reieșind din argumentele invocate.

Conform art. 54 alin. 1) din Constituție, "În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului."

Lipsa unor reglementări exprese și clare în Codul de executare care ar oferi posibilitatea unui debitor de a contesta în judecată încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare în baza unui document executoriu ce nu ține de competența sa, reprezintă o ingerință în dreptul la acces la justiție și astfel dispozițiile contestate intră în câmpul de aplicare al art. 20, art. 54 din Constituția R. Moldova.

Astfel, reclamantul VORNICU Constantin, prin intermediul avocatului LUNGU Vasile consideră că, ar trebui să beneficieze de protecția constituțională a drepturilor sale la acces la justiție, solicitând respectuos de a Curtea Constituțională să declare ca admisibilă sesizarea și să examineze în fond sesizarea.

F. Argumentarea pretinsei încălcări a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Reclamantul VORNICU Constantin, prin intermediul avocatului LUNGU Vasile informează Curtea Constituțională că legislatorul a interzis participanților la proces recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător, chiar dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, temei care este aplicabil cazului nostru.

Potrivit art. 52 alin. (1) cod de procedură civilă dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sânt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

Mai mult, debitorul observă la articolul 52 alin. (5) o clauză de salvagardare, potrivit căreia recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător nu se admite.

În concluzie, considerăm că legiuitorul nu a reglementat până la capăt în conținutul art. 52 alin. (5) Cod de procedură civilă procedura de examinare a unei cereri de recuzare în cazul în care, judecătorul căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător are temeiurile specificate la art. 50 și 51 de ași lua abținere, iar participanții de a-i înainta cerere de recuzare, pentru a oferi justițiabililor dintr-o societate democratică încrederea în sistemul judecătoresc, or, judecătorii trebuie nu numai să îndeplinească criteriile obiective de imparțialitate, ci să fie și percepuți ca fiind imparțiali.

Lipsa dreptului de a înainta recuzare judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, care este aplicabil cazului nostru, o considerăm ca o omisiune legislativă contrară Constituției și obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova prin ratificarea Convenției CEDO care în art. 13 CEDO prevede dreptul oricărei persoane, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Astfel, reclamantul VORNICU Constantin în procedura de examinare a cererii privind recuzarea Judecătorului Judecătoriei Ungheni (instanța de insolabilitate), Dumitru RACOVITĂ de la examinarea cererii reprezentantului reclamantului VORNICU Constantin Petru, avocat LUNGU Vasile privind recuzarea Judecătorului Ungheni, Mariana STRATAN de la examinarea cauzei nr. 2 - 2522/2020 nu are o cale eficientă de a-și apăra drepturile în fața unei interdicții nemotivate din partea legiuitorului.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Din dispozițiile normelor internaționale și constituționale invocate în speță reiese că accesul la justiție nu este doar un drept în sine, ci reprezintă un instrument esențial ce permite și încurajează transformarea altor drepturi în realitate.

Relevant este că nici Convenția Europeană, nici Constituția Republicii Moldova nu au drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective, iar statului îi revine sarcina implementării efective prin instrumentele legale aflate sub controlul său a drepturilor garantate de Legea supremă și de actele internaționale, astfel încât urmează să instituie un sistem eficace ce ar garanta accesul la justiție în cazul în care excluderea abuzurilor din partea privaților și/sau a autorităților statate prin reglementările ordinare ar eșua.

Accesul la justiție permite persoanelor, inclusiv juridice, să se protejeze împotriva încălcării drepturilor, să remedieze faptele ilicite, să atragă răspunderea părțile vinovate și să se apere în cadrul procedurilor judiciare. Acesta este un element important al statului de drept, reprezentând atât un proces, cât și un obiectiv, fiind esențial pentru persoanele care urmăresc să beneficieze de alte drepturi procesuale și de drept material.

Prin urmare, dreptul de acces la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la un remediu efectiv sunt imperios necesare pentru realizarea de către justițiabil a altor drepturi garantate de legislație.

Relevăm că în cazul dat nu deplângem doar instituirea unor impedimente (procedurale sau materiale) pentru petiționar de acces la justiție, ci privarea participanților la proces de a înainta recuzare judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător chiar dacă sunt temeiurile specificate la art. 50 și 51.

G. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

1. Nu sunt.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

H. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Subsemnatul, avocatul LUNGU Vasile, declar pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Cu respect,

LUNGU Vasile, avocat

Digitally signed by Lungu Vasile
Date: 2022.11.09 09:00:19 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2022

mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Dumitru RACOVIȚĂ
Olesea GUȚAN

cu participarea reprezentantului părților Anatolie Armasari și Mariana Armasari, avocatul Tinca Bodiu, împuternicit în baza mandatelor nr. 1753351 din 09 septembrie 2021 și nr. 1753381 din 17 ianuarie 2022

examinând în ședință publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în procedura de examinare a cererii de recuzare a judecătorului Mariana Stratan de la examinarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Petru Vornicu și Silvia Vornicu către Anatolie Armasari, Mariana Armasari și S.R.L. „TRANSIBIR GRUP”, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS” (în lichidare), privind încasarea sumei în ordine de regres

a c o n s t a t a t :

1. La 04 noiembrie 2022, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, a înaintat cerere de recuzare a judecătorului Mariana Stratan de la examinarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Vornicu și Silvia Vornicu către Anatolie Armasari, Mariana Armasari și S.R.L. „TRANSIBIR GRUP”, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS” (în lichidare), privind încasarea sumei în ordine de regres (f.d. 100-101 vol. II).

2. La 09 noiembrie 2022, reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, a înaintat cerere prin care a solicitat ridicarea, în procedura de examinare a cererii de recuzare a judecătorului Dumitru Racoviță de la examinarea cererii privind recuzarea judecătorului Mariana Stratan de la examinarea cererii de chemare în judecata privind încasarea sumei în ordine de regres, a excepției de neconstituționalitate în vederea exercitării controlului constituționalității sintagmei „recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător” din prevederile art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în sensul omisiunii legislative de a reglementa dreptul participanților la proces de a recuza judecătorul căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător în cazul existenței temeiurilor prevăzute la art. 50 din Codul de procedură civilă (f.d. 119-120 vol. II).

3. În motivarea acesteia, în special, a menționat că omisiunea legislativă de a reglementa dreptul participanților la proces de a recuza judecătorul căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător în cazul existenței temeiurilor prevăzute la art. 50 din Codul de procedură civilă încalcă prevederile art. 20, 23, 26, 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, art. 14 din Pactul cu privire la drepturile civile și politice, din motiv că normele sunt contradictorii, precum și pentru faptul că legiuitorul nu a prevăzut o cale de exercitare dreptului la un proces echitabil, acces la justiție.

4. În speță, sunt întrunite temeiurile legale prevăzute de lege, și anume: obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către reprezentantul părții reclamante; prevederile normei contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate prin prisma limitării accesului la justiție și la un proces echitabil.

5. Consideră că sintagma „recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător” din prevederile art 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, îngreudește accesul liber la justiție a participantului la proces de a înainta recuzare judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător dacă există temeiurile prevăzute la art. 50 din Codul de procedură civilă.

6. În ședință de judecată, **reclamantul Constantin Vornicu**, fiind citat legal (f.d. 104 vol. II), nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării, însă este reprezentat de către avocat.

7. În ședința de judecată, **reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu**, fiind citat legal (f.d. 104 vol. II), nu s-a prezentat, însă a înaintat cerere de examinare în lipsă (f.d. 133 vol. II).

8. În ședință de judecată, **reclamanta Silvia Vornicu**, fiind citată legal (f.d. 104 vol. II), nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării, însă este reprezentată de către avocat.

9. În ședința de judecată, **reprezentantul pârâților Anatolie Armasari și Mariana Armasari, avocatul Tinca Bodiu**, a menționat că lasă cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate la discreția instanței.

10. În ședința de judecată, **pârâții Anatolie Armasari, Mariana Armasari și S.R.L. „TRANSIBIR GRUP”**, fiind citați legal (f.d. 102 vol. II), nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării, însă sunt reprezentați de către avocat.

11. În ședința de judecată, **reprezentantul intervenientului accesoriu S.R.L. „ARVO TRANS”, administratorul autorizat Sergiu Guțu**, fiind citat legal (f.d. 105 vol. II), nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării.

12. Verificând poziția participanților la proces, studiind cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, materialele dosarului și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată din raționamentele ce urmează.

13. Potrivit art. 12¹ alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile. Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

14. În continuare, instanța de judecată urmează să analizeze dacă, la caz, sunt întrunite cumulativ condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate invocată.

Dacă obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit.a) din Constituție

15. Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

16. Având în vedere prevederile menționate, instanța de judecată relevă că această condiție este întrunită la caz, or se solicită controlul constituționalității prevederilor art. 52 alin. (5) din Codul de procedură.

Dacă excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu

17. Instanța de judecată constată că cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate este înaintată de către reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, deci și această condiție este întrunită în speță.

18. Aici este de notat că excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul părții în proces este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și

g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

Dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei

19. În situația în care a fost înaintată cerere de recuzare judecătorului cărui i s-a repartizat spre examinare cererea de recuzare a altui judecător, instanța de judecată admite că prevederile art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă vor fi aplicate în prezenta cauză.

20. De altfel, s-a expus și Curtea Constituțională într-o situație similară prin Decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 241g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă (imposibilitatea de a recuza judecătorul care soluționează cererea de recuzare a altui judecător) nr. 10 din 01 februarie 2022 (paragraful 15).

21. Având în vedere cele expuse, se atestă că și această condiție este întrunită la caz.

Dacă nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate

22. Instanța de judecată reține faptul că în privința constituționalității art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale.

23. Se reiterează faptul că Forul Constituțional a emis Decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 241g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă (imposibilitatea de a recuza judecătorul care soluționează cererea de recuzare a altui judecător) nr. 10 din 01 februarie 2022, prin care a fost analizată o situație similară, însă sesizarea înaintată de către avocatul Vasile Lungu conține argumente noi de neconstituționalitate și nu intră în competența instanței de judecată să se expună în acest sens.

24. Luând în considerare cele expuse, instanța de judecată conchide că sunt întrunite cumulativ cele patru condiții stabilite de lege pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.

25. Generalizând, în conformitate cu art. 12¹, 269-270, 359 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e:

A admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de reprezentantul reclamantului Constantin Vornicu, avocatul Vasile Lungu, în procedura de examinare a cererii de recuzare a judecătorului Mariana Stratan de la examinarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Constantin Petru Vornicu și Silvia Vornicu către Anatolie Armasari, Mariana Armasari și S.R.L. „TRANSIBIR GRUP”, intervenient accesoriu S.R.L. „ARVO-TRANS” (în lichidare), privind încasarea sumei în ordine de regres.

A ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei „recuzarea judecătorului cărui i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător” din prevederile art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în sensul omisiunii legislative de a reglementa dreptul participanților la proces de a recuza judecătorul cărui i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător în cazul existenței temeiurilor prevăzute la art. 50 din Codul de procedură civilă.

A sesiza Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la controlul constituționalității normei enunțate.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, însă poate fi atacată o dată cu fondul cauzei.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Digitally signed by Racoviță Dumitru
Date: 2022.11.10 15:24:38 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru RACOVIȚĂ